

Studiegids

van het

Vrij-Katholiek Instituut voor Educatie

Februari 2023

Versie 12

Bij deze Studiegids hoort ook het Studieprogramma, waarin elk onderdeel verder wordt uitgewerkt.
Dit [Studieprogramma](#) kan men downloaden via www.vkk.nl.

Inhoudsopgave

(u kunt evt. op een paginanummer klikken om naar die pagina te gaan)

1	Studie in de Vrij-Katholieke Kerk	3
2	Programma studieweekends	4
3	Intake- en voortgangsgesprekken.....	4
4	Beschrijving van activiteiten tijdens een studieweekend	4
5	Beschrijving van activiteiten buiten een studieweekend	8
6	Eindtermen voor de doelgroepen B en C	10
7	Studieprogramma	11
8	Wijdingenbeleid	12
9	Faciliteiten.....	12
10	Kosten	13
11	Inlichtingen en aanmeldingen	13
12	Leden van de RvO.....	13

Uitgave: Vrij-Katholiek Instituut voor Educatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de coördinator van de Opleiding, zie laatste pagina.

1 Studie in de Vrij-Katholieke Kerk

Het Vrij Katholiek Instituut voor Educatie (VKIE) organiseert drie cursussen c.q. opleidingen, voor verschillende doelgroepen.

Doelgroep A bestaat vooral uit belangstellenden en leden. De belangrijkste denkbeelden van de VKK worden behandeld in een online cursus die via de website www.vkk.nl is te volgen. Het ligt in de bedoeling dat de onderwerpen ook lokaal en regionaal in de vorm van workshops zullen worden aangeboden.

Doelgroep B bestaat uit altaardienaren met een wijding tot aan acoliet. Het gaat daarbij om training voor het functioneren als altaardienaar en om een verdieping van kennis en beleving.

Doelgroep C bestaat uit acolieten, (sub)diakenen en priesters. Dit is een opleiding tot het diaken- en priesterschap en tot een diepere beleving daarvan. Doelgroep C heeft als ingangseis een getoond of te beoordelen voldoende ontwikkelingsniveau, bereikt volgens welke weg dan ook; óf door onderwijs óf door eruditie óf door zelfstudie. Daarnaast strekt tot aanbeveling het gefunctioneerd hebben op Hbo-niveau. Passieve kennis van de Engelse taal is nodig om de literatuur te kunnen lezen.

Een altaardienaar die de intentie én de motivatie én het vereiste niveau heeft kan eventueel ook deelnemen aan groep C, na toestemming van de regionaris. Ook leden van de Clericale Synode kunnen, eventueel op onderdelen, deelnemen.

Deelnemers aan groep C worden geacht de Online Cursus te hebben gevolgd of daarin gevorderd te zijn.

De opleidingen voor doelgroepen B en C kennen een modulaire studie die door de cursisten voor het merendeel zelfstandig wordt uitgevoerd, met daarnaast liturgische en praktische training. Er zijn maandelijkse trainingsweekends (van vrijdagavond of zaterdagochtend t/m zaterdagmiddag). Doelgroepen B en C hebben een "carroussel"-opzet: elk jaar kan worden ingestapt.

Afzonderlijke onderdelen van een studieweekend zijn bestemd voor één of twee van de doelgroepen B en C. De onderdelen "Interpretatie", "Innerlijke wegen" en "Houden van overwegingen en presentaties" zijn alléén toegankelijk voor groep C. De onderdelen "Achtergronden en beleving van de liturgie" en "Liturgische training voor altaardienaren" zijn toegankelijk voor groepen B en C.

De training voor altaardienaren van doelgroep B is alléén op zaterdag.

Het programma van een studieweekend wordt bepaald door de studiebehoeften van de deelnemende cursisten.

Er bestaat een natuurlijk spanningsveld tussen enerzijds de uitgebreidheid van de studie en anderzijds de beperkte tijd die cursisten ter beschikking hebben. De programmering van de opleidingen is daarop afgestemd:

- De weekends zijn modulair van opzet. Men kan ervoor kiezen om één of meerdere activiteiten te volgen.
- Wanneer men die taken uitvoert is redelijk vrij.
- Doelgroep B (altaardienaren) hoeft alleen op zaterdagochtend of -middag aanwezig te zijn.
- voor doelgroep C wordt tijdens intake- en voortgangsgesprekken een studiepad uitgestippeld, waarbij prioriteit wordt gegeven aan ontbrekende kennis en ervaring. Er wordt rekening gehouden met eerdere opleiding en ervaring.

In deze studiegids wordt vooral de inhoud van de activiteiten tijdens de studieweekends besproken. De inhoud van de andere activiteiten is meer uitgewerkt opgenomen in het [Studieprogramma](#).

2 Programma studieweekends

(niet alle cursisten volgen alle onderdelen)

Praktische omstandigheden kunnen afwijkingen in het programma veroorzaken. Het actuele programma wordt voorafgaande aan een studieweekend aan de cursisten gemaild. Het programma van een volledig studieweekend is:

vrijdagavond	zaterdagochtend	Zaterdagmiddag
20.00 Interpretatie (groep C)	07.15 Prime, daarna ontbijt	12.30 Lunchpauze, bezoeken bibliotheek
	08.30 Innerlijke wegen (groep C)	14.00 Liturgische training/ achtergronden (groepen B en C)
	10.15 Bespreking van een onderwerp uit één van de modules (iedereen)	15.45 Completen of Vespers of H. Lof, met voorafgaande overweging (vanuit groep C)

Aantal weekends per jaar: het equivalent van 8 volledige studieweekends.

3 Intake- en voortgangsgesprekken

Doel: begeleiden van de studievoortgang van cursisten.

Doelgroep: B en C.

Wie: Bij een nieuwe cursist overleggen de EA en de cursist over de wensen tot verdere opleiding. Dan volgt een intakegesprek van de cursist met de coördinator of één van de docenten.

Waar: Online of op een af te spreken locatie.

Werkwijze intakegesprekken:

Tijdens het intakegesprek worden de eigen doelstelling en de studiewensen besproken. Er wordt afgesproken welke studieonderdelen van het VKIE zullen worden gevolgd en hoeveel tijd er zal worden besteed aan eigen studie.

Daarbij komen ook aan de orde: de individuele leerdoelen, de motivatie, mogelijke beperkingen t.a.v. trainingen en werkstukken/ presentaties, de werkwijze van de opleiding. In de praktijk blijkt dat cursisten zeer verschillende achtergronden en opleidingen hebben. Het studieadvies is daarom persoonlijk en zal erop gericht zijn om ontbrekende kennis en ervaring aan te vullen. De studieduur zal per cursist verschillen maar is aan een maximum gebonden.

Deelname aan de opleiding impliceert dat men bereid is om andere zienswijzen te respecteren en te bestuderen. In overleg met de cursist wordt één van de docenten aangewezen als studiebegeleider. Als mentor fungeert de eerstaanwezende priester (EA) van de kerkgemeente waar de cursist onder valt. In overleg kan een verdere taakverdeling worden afgesproken tussen studiebegeleider en EA.

Werkwijze voortgangsgesprekken:

Naar behoefte zal een voortgangsgesprek worden gehouden, in principe door dezelfde betrokkenen als bij het intakegesprek. Hierin worden de vorderingen en de hindernissen tijdens de studie doorgesproken. Er wordt bepaald waar men verder aan zal werken en met welke diepgang. Er worden concrete afspraken gemaakt voor het uitvoeren van taken.

4 Beschrijving van activiteiten tijdens een studieweekend

4.1 Interpretatie

Doel: toepassen van het gedachtegoed van de VKK.

Doelgroep: C

Inhoud:

- Interpretatie van leidende gedachten, epistels, evangeliën (ook de alternatieve lezingen), collecten en achtergronden, volgens een interpretatieschema. Hierbij worden de achtergronden vanuit mystiek,

christendom, esoterie en gnosis betrokken.

- Toepassing in het schrijven van artikelen, het geven van presentaties en het houden van een overweging tijdens een dienst.

Ingangseis: van groep C.

Werkvorm:

Per studieweekend wordt een thema behandeld, zo mogelijk van de daaropvolgende zondag. De werkwijze beoogt eerst een zo compleet mogelijk overzicht te krijgen van alle betrokken facetten waarna in een meditatief proces de diepere essentie beter kan worden ervaren.

Gevraagd wordt om zoveel mogelijk van tevoren het volgende te noteren, aan de hand van een schema met daarin onder andere.

- Plaatsbepaling in het kerkelijk jaar
- Welke associaties heb ik bij het thema.
- Wat doet het thema mij, wat roept het in mij op: gevoelsmatig, verstandelijk, spiritueel.
- Welke vragen stel ik mij bij dit thema.
- Waar kan ik meer vinden over dit thema.
- Hoe herken ik het thema in recente gebeurtenissen (persoonlijk, in mijn omgeving en/of in de samenleving).
- Hoe kan ik het thema plaatsen in de vijf aandachtsgebieden: wijsheid, innerlijke ervaring, het leven, de gemeenschap en de liturgie. De aandachtsgebieden fungeren (net als de schijf van vijf bij voeding) als checklist om tot een zo compleet mogelijk overzicht te komen, zodat een diepere integratie (net als bij gezondheid) tot stand kan komen.
- Welke religieuze achtergronden kunnen hier verder bij betrokken worden (christendom, gnosis en andere religies).
- Hoe herken ik het thema in liturgie, lezingen en collectegebed.
- Wat is de kern van de lezingen, wat hebben zij mij te zeggen.
- Op welke manier kunnen zij een antwoord op de vragen geven.
- Probeer nu meditatief de essentie van het thema te ervaren en daarmee tot een wezenlijk antwoord op de zelf gestelde vragen te komen.
- Hoe zou je zo'n antwoord kunnen toepassen: innerlijk en in je relatie met anderen en de wereld?

Tijdens het studieweekend worden de uitwerkingen besproken. De docenten geven commentaar.

Bijzonderheden: van de cursist wordt een actieve houding gevraagd. Deelname aan een bijeenkomst wordt afgeraden wanneer men zich niet heeft voorbereid.

Toetsing: Ja. De cursist ontvangt een takenlijst die de docent aftekent.

Hoe lang: 2-4 jaar, afhankelijk van de vorderingen.

Literatuur: In eerste instantie van VKK-auteurs, daarnaast uit bronnen van mystiek, esoterie en gnosis.

4.2 Innerlijke wegen

Doel: In vrijheid kennismaken en beoefenen van wegen voor innerlijke ontwikkeling binnen de VKK.

Doelgroep: C. Deze activiteit is indertijd op verzoek van cursisten opgenomen. Deelname staat vrij.

Eindtermen: komen tot een eigen innerlijke weg; inzicht hebben in de innerlijke wegen van anderen.

Werkvormen: gevarieerd.

Toetsing: Geen.

Hoe lang: zo lang als daar behoefte aan is.

Inhoud:

Binnen de kerkprovincie, door kerkleden en leden van de geestelijkheid, wordt aandacht gevraagd voor innerlijke ontwikkeling. Het is een wijds begrip; over de mogelijke invulling van activiteiten wordt verschillend gedacht. Vele spirituele tradities kennen innerlijke ontwikkelingswegen, met daaraan verbonden oefeningen die ook door sommige leden van de VKK gedaan worden. Zij ervaren dat mede door deze oefeningen hun innerlijk weten wordt ontwikkeld. Anderen vinden dat hun ontwikkelingsweg ligt in het dagelijks leven, als oefenschool. Weer anderen voelen zich voldoende gevoed door het gemeenschapsleven in hun kerkgemeente. Voor die cursisten die in de opleiding ondersteuning zoeken op hun innerlijke weg en/of inzicht willen krijgen in de

ontwikkelingswegen van anderen heeft de Raad voor de Opleiding de activiteit "Innerlijke wegen" ontwikkeld. Voor de studieweekends is gekozen voor een invulling die de taak van de VKK ondersteunt. Centraal hierin staan de liturgieën, het kerkelijk jaar en de wijdingen. Het gaat dan om een diepere ervaring van de door ons gebruikte vormen, een voelend ervaren van die elementen die in onze vieringen, ceremoniën en ritualen al zolang worden gebruikt. Speciale aandacht krijgt "toewijding". Daarnaast kan men, als men dat wil, zich oriënteren op ontwikkelingswegen in andere spirituele tradities. Ook kan de groep kiezen om een aantal bijhorende oefeningen te proberen. Verder kunnen, op verzoek van de cursisten, harmoniserende oefeningen gedaan worden voor een betere afstemming tussen geest, ziel en lichaam.

Hieronder volgt een nadere omschrijving van de inhoud. Ter ondersteuning zullen werkvormen worden gebruikt zoals het gezamenlijk zeggen of zingen van een stukje van een liturgie, reflectie daarop, het met elkaar delen van de ervaringen of, zo men wil, het uitdrukken in tekst of tekening. De groep kan ook andere werkvormen inbrengen.

- Beleving van de liturgie.
  - Hoe beleef ik: almachtig, allerhoogste, koninkrijk, eeuwig, heerschappij, heiligheid, invocatie, genade, absolutie, sacrament, mysterie, gemeenschap ...
  - Wat wil ik uitdrukken met: reinigen, heiligen, zegenen, offeren, lofprijzen, dankzeggen, aanbidden, toewijden, ...
- Beleving van de wijdingen
  - Beleving van de betrokken begrippen, symbolen en handelingen.
  - Wat wil ik na een wijding meer kunnen uitdrukken?
- Beleving van de jaarcyclus
  - Beleving van de inwijdingsweg via de levens van Jezus en Maria, de bijbehorende feesten en andere bijzondere feesten.
  - Beleving van de leidende gedachten van elke week (dat kan parallel lopen met de onderwerpen van "Interpretatie" op vrijdagavond)
  - Hoe kan ik dit alles uitdrukken in mijn leven?
- Ontwikkeling van toewijding aan God
- Verbinding met goddelijk leven
  - Wat wil ik uitdrukken: dank, lofprijzing, liefde, offeren van jezelf...
- Verbinding met natuurlijk en goddelijk leven
  - Wat ervaar ik van God als uitdrukking in de natuur...
  - Wat wil ik daarvan uitdrukken: liefde voor de schepping, toewijding aan de schepping...
- Verbinding met menselijk en goddelijk leven
  - Wat ervaar ik door de strijd om het bestaan, door een crisis in mijn persoonlijke ontwikkeling en mijn sociale omgeving, wat doet dat met mijn toewijding?
  - Wat ervaar ik aan schoonheid, hoe brengt mij dit verder in toewijding?
  - Wat wil ik uitdrukken als toewijding aan het leven: het lijden verlichten, harmonisatie/genezing/integratie, vergeven, zegenen, liefde voor de ander, bewuster het eigen levensplan uitvoeren; de ander opheffen, dienstbaarheid bij uitvoering levensplan van anderen; gemeenschap opbouwen en toewijden aan God, vreugde uiten, dansen...
- Oefeningen uit de Christelijke mystieke traditie (als gewenst)
- Harmoniserende oefeningen (als gewenst)
- Overzicht oefensystemen Oosters (als gewenst, eventueel ook met oefeningen)
  - Chinees, Japans (Zen), Boeddhisme, verschillende Yoga systemen, Soefi, Joods
  - Gepopulariseerde vormen daarvan in het Westen, zoals TM
- Overzicht oefensystemen Westers (als gewenst, eventueel ook met oefeningen)
  - Christelijke mystiek
  - Krishnamurti, Tolle etc.: onverdeelde aandacht in het nu
  - Antroposofisch. Steiner: "Zoek het praktisch materiële leven vanuit het licht van de geest en zoek het licht van de geest zo dat wij warmte ontwikkelen voor ons praktisch handelen."
  - Religieus (RK): "Meditatie is een geconcentreerd, systematisch en methodisch overdenken van een geloofsgegeven, gericht op praktische besluiten en voornemens."

Literatuur: Intern document “Ontwikkeling bij Spiritualiteit, Esoterie en Religie”.

4.3 Achtergronden en beleving van de liturgie en de wijdingen

Doelgroepen: B en C

Inhoud:

- Inhoud, werking, symboliek en innerlijke beleving van de liturgieën en de wijdingen: H. Mis, Vespers, H. Lof, Genezingsdienst, Prime en Completen, wijdingen tot Klerk, Deurwachter, Lezer, Exorcist, Acoliet, Subdiaken, Diaken, Priester en Bisschop.
- Intenties van geestelijkheid en gemeente

Eindtermen: In het ceremoniële werk vanuit een eigen actieve spirituele houding kunnen functioneren.

Beschikken over christelijke, esoterische, gnostische, mystieke en praktische kennis en vaardigheden over de achtergronden van de liturgie en de eigen plaats daarin.

Toetsing: Ja. De cursist ontvangt een takenlijst (een "pensum") die de docent aftekent.

Hoe lang: totdat de gehele takenlijst is afgetekend.

Literatuur: wordt ter plekke verstrekt of van tevoren toegezonden. In het laatste geval moeten de teksten vóór het studieweekend worden doorgenomen.

4.4 Liturgische training

Doel: Correct kunnen uitvoeren van de handelingen bij de meest gebruikte liturgieën. De cursist krijgt inzicht in het hoe en waarom van het liturgisch handelen in de verschillende onderdelen en aspecten van een dienst.

Doelgroep: B en C

Inhoud: Vaardigheden ontwikkelen.

- Functioneren als dienaar in de verschillende vormen van de H. Mis en de Requiem Mis.
- Functioneren als dienaar in de verschillende vormen van de H. Mis met een bisschop in koor (al dan niet pontificerend).
- Functioneren als dienaar in bijzondere diensten: H. Lof, Vespers, Genezingsdienst en de getijdendiensten Prime, Sext en Completen.
- Functioneren in bijzondere functies: Kruisdrager, Stafdrager, Wierookdrager, Kaarsdrager, Ceremoniemeester.
- Bijzondere liturgische aspecten.
- Bijzondere onderdelen in een dienst bij feestdagen, zoals Maria Lichtmis, Palmпасen en de diensten in de Stille Week worden door de EA geoefend, evenals de voorbereiding voor te ontvangen wijdingen.

Ingangseisen: Tenminste één jaar actief als altaardienaar.

Toetsing: Ja. De cursist ontvangt een takenlijst die de docent aftekent (dit kan ten dele al gebeuren tijdens het intakegesprek).

Wanneer: tijdens de studieweekends. De liturgische training wordt af en toe afgewisseld met een andere training (zie aldaar).

Hoe lang: totdat voldoende ervaring is verkregen.

Literatuur: wordt ter plekke verstrekt of van tevoren toegezonden. In het laatste geval moeten de teksten vóór het studieweekend worden doorgenomen.

Planning: de planning van de verschillende modules hangt af van de behoefte van de cursisten.

4.5 Bespreking onderwerpen uit de modules

Doel: overzicht geven van de benadering van de VKK. Cursisten handvatten geven bij hun thuisstudie.

Doelgroep: Iedereen. Openbaar.

Inhoud: VKK-specifieke onderwerpen:

- Gnosis, Hermetica.
- Mystiek.
- Esoterische filosofie.
- Esoterie in de Bijbel.
- Benaderingen van de H. Mis.

- De sacramenten en de wijdingen (ook bij training).
- Mysteriën, beeldtaal en symboliek in de VKK.
- Het kerkelijk jaar als inwijdingsweg.
- Onze innerlijke weg, de voorwaarden tot inwijding.
- Chakra's en Kundalini, ook in het Christendom.
- De VK leer.
- Geschiedenis en organisatiestructuur van de LCC/VKK.

Een aantal onderwerpen wordt ook apart behandeld in de onlinecursus.

Ingangseisen: Geen.

Werkvorm: interactieve presentaties. Op grond van de studiebehoeften van de cursisten wordt een keuze gemaakt.

Toetsing: De cursisten beantwoorden schriftelijke vragen. Toetsing van de beantwoording van de vragen en van de zelfstudie.

Hoe lang: zolang daaraan behoefte bestaat.

4.6 Houden van overwegingen (preken) en presentaties

Doel: gemeenteleden kunnen inspireren.

Doelgroep: C

Ingangseisen: deelnemen aan de studiegroep Interpretatie.

Toetsing: Ja. Elke dienst of presentatie wordt nabesproken door de docent en de cursist, eventueel in aanwezigheid van de andere cursisten. De nabespreking betreft de inhoud en de vorm.

Wanneer: De overwegingen worden gehouden voorafgaand aan de dienst op zaterdagmiddag. Presentaties worden gehouden tijdens het onderdeel Interpretaties.

Hoe lang: zolang daaraan behoefte bestaat.

4.7 Andere trainingen

Doel: vaardigheden ontwikkelen; gemeenschappelijk oefenen.

Doelgroepen: B en C

Inhoud:

- Pastorale zorg, geestelijke begeleiding.
- Rituelen rond doop, huwelijk en sterven.
- Stervensbegeleiding, rouwverwerking.
- Muziekkennis.
- Stemvorming, zang.
- Gespreksvoering.
- Gemeenschapsvorming, werkvormen in de kerkgemeenten.

Werkvormen: Literatuur, assistentie van geestelijken. Voor individuele stemvorming en zang kan men voor $\frac{3}{4}$ subsidie krijgen.

Ingangseisen: geen.

Toetsing: terugkoppeling door docenten

Wanneer: tijdens studieweekend, afwisselend met liturgische training.

5 Beschrijving van activiteiten buiten een studieweekend

5.1 Liturgische training voor aankomend diakenen en priesters

Doelgroep: Aankomend diakenen en priesters die door de regionaris in overleg met de EA tot deze training worden toegelaten.

Inhoud:

- Vaardigheden ontwikkelen.
- Intenties van de celebrant.
- Innerlijke beleving van de liturgie en van de wijdingen.

- Achtergronden.

Eindtermen: op de juiste wijze liturgisch kunnen handelen.

Toelating: gebeurt in overleg met de EA en de regionaris, omdat de regionaris bepaalt wie tot (sub)diaken of priester zal worden gewijd.

Werkvorm: De regionaris stelt een opleidergroep samen. Trainingen kunnen eventueel ook in groepsverband worden gegeven tijdens een aantal dagen met intern verblijf.

Toetsing: ja.

Wanneer: Geprogrammeerd volgens behoefte. In samenwerking met EA.

Hoe lang: zo lang als nodig is.

5.2 Achtergronden en beleving van de liturgie voor gemeenteleden en belangstellenden

Doel: verbinding maken met de liturgie door middel van meditatie, reflectie en esoterische achtergronden.

Doelgroep: A: Gemeenteleden en belangstellenden die vertrouwd zijn met de diensten van de VKK.

Toelatingseis: men moet tenminste een half jaar de diensten van de VKK regelmatig hebben meegemaakt.

Niveau: inleidend

Inhoud: uitleg van de liturgie, achtergronden, intenties, innerlijke beleving, ondersteunende oefeningen, onderlinge uitwisseling.

Bijzonderheden: Al naar gelang de cursusleiders en de cursisten zal er variatie bestaan in breedte, diepgang en invalshoeken.

Duur: varieert per locatie

Literatuur: wordt ter plaatse verstrekt.

Wanneer: naar behoefte. nieuwe cursussen worden aangekondigd op www.vkk.nl en in de Nieuwsbrief van de VKK.

5.3 Ontbrekende kennis en ervaring m.b.t. de VKK

Doel: Aanvullen van ontbrekende kennis en ervaring in onderwerpen die specifiek van belang zijn voor de VKK.

Doelgroep: cursisten in groep C

Werkvorm: thuisstudie.

Toetsing: ja.

Wanneer: Bij het intakegesprek wordt de ontbrekende kennis nagegaan en worden afspraken gemaakt over de studie. De cursist kan dit voorbespreken met de EA.

Zelfstandigheid:

Van de cursisten wordt een grote mate van zelfstandigheid gevraagd. Van hen wordt tevens gevraagd om een professionele houding te ontwikkelen en zich open te stellen voor de vele zienswijzen binnen de VKK.

De cursist ontwikkelt aan de hand van studie en in uitwisseling met anderen zijn/haar eigen beelden over de betekenis en het belang van diverse zaken. Daarbij probeert de cursist verbanden te leggen tussen kennis/wijsheid, innerlijke beleving, de liturgie, de gemeenschap en het menselijk/natuurlijk/goddelijk leven. De docenten geven opdrachten waarbij deze verbanden aan de orde komen. Hun functie is vooral begeleidend.

Bij elke module horen een aantal vragen die beantwoord moeten worden.

De cursist raadpleegt de opgegeven literatuur, maar zoekt bij het leggen van verbanden ook zelf naar geschikte literatuur, bijvoorbeeld via Internet.

Voor elk doorgenomen boek/artikel maakt de cursist een kort verslag (1-2 A4) met daarin:

- Korte samenvatting
- Welke denkbeelden waren nieuw voor mij?
- Is mijn blik op het onderwerp veranderd, en hoe?
- Eventueel voornemen voor verder onderzoek.

5.4 Onlinecursus VKK

Doel: Inzicht krijgen in de achtergronden van de VKK

Inhoud: 12 modules met als thema's:

- 1. Een begrip van God
- 2. De Christus
- 3. De menselijke spirituele constitutie
- 4. Meditatie als een poort naar de stilte
- 5. Spirituele psychologie
- 6. Reïncarnatie en karma
- 7. Dood als de poort naar het leven
- 8. Het engelenrijk
- 9. Het vrouwelijk beginsel en Onze Vrouwe
- 10. Het kerkelijk jaar als een reflectie van onze eigen spirituele reis
- 11. Symbolen en sacramenten
- 12. De heilige Mis, de centrale handeling van Christelijke aanbidding.

Doelgroep: groepen A en B

Werkvorm: online thuisstudie.

Toetsing: beantwoorden van vragen, met feedback van docenten.

Wanneer: altijd

Hoelang: kan voor willekeurige tijd onderbroken worden

Literatuur: kan online ingezien worden

5.5 Werkstukken

Doel: een samenhangende visie kunnen tonen vanuit de verschillende achtergronden van de VKK.

Doelgroep: C.

Inhoud: onderwerpen uit het Esoterisch Christendom, aansluitend bij de liturgie. De onderwerpen worden geselecteerd in overleg met een docent.

Ingangseis: van groep C.

Werkvorm: eigen origineel werk, in samenspraak met docenten en de EA die ook tussenversies meelesen.

Toetsing: ja, door twee docenten. De uiteindelijke beoordeling van werkstukken berust bij de Raad van de Opleiding.

Wanneer: wordt afgesproken tijdens voortgangsgesprekken.

Hoe lang: tenminste 2 grotere werkstukken vóór een wijding tot diaken c.q. priester.

Omvang: 15-20 A4, maar mag meer zijn

Begeleiding: er wordt een fasering gebruikt waarbij de docent na elke fase betrokken wordt: brainstormen, onderzoek, structureren, invullen, nader onderzoek, uitschrijven.

Beoordeling:

Bij de begeleiding/beoordeling van werkstukken zal een docent (en cursisten onderling) vooral op het volgende letten. Een cursist moet uiteindelijk een product leveren dat bruikbaar is voor anderen. Oorspronkelijke nieuwe gedachten moeten duidelijk gemaakt worden en vergeleken worden met bestaande denkbeelden. Pure speculatie moet vermeden worden. De argumentatie moet correct zijn.

6 Eindtermen voor de doelgroepen B en C

Hieronder volgen de eindtermen voor de doelgroepen B en C. Zij zijn gegroepeerd volgens de aandachtsgebieden van de VKK. De extra eindtermen van doelgroep C t.o.v. doelgroep B worden aangegeven met "(C)"

6.1 Wijsheid

- omgaan met symbolen en spirituele beeldtaal zoals deze voorkomt in het esoterisch Christendom en mystieke tradities waarop de Vrij-Katholieke visie gebaseerd is.
- in de literatuur gericht zoeken naar antwoorden op vragen over de Vrij-Katholieke visie en in algemene zin over spiritualiteit, esoterie, mystiek en ceremoniële magie.
- hoofdelementen van christendom, esoterie, spiritualiteit en mystiek zoals die leven binnen de Vrij-Katholieke visie helder verwoorden en in hun onderlinge samenhang hanteren. De cursist kan gedachten met betrekking tot de achtergrond van de Vrij-Katholieke Kerk op schrift stellen, bijvoorbeeld ten behoeve

van een maandbericht van een kerkgemeente. Ook is de cursist in staat tot het verwoorden van gedachten in bijvoorbeeld een gesprekskring tijdens de cursus of in een kerkgemeente.

- (C) relaties leggen tussen de Vrij-Katholieke visie op religie en die van andere religies en Christelijke denominaties
- (C) in het openbaar voordrachten houden over de benaderingswijzen van de VKK.

6.2 Innerlijke ontplooiing

- een eigen pad volgen van innerlijke ontplooiing en daarbij verbindingen leggen naar Goddelijke Wijsheid, de inwijdingsweg van de H. Mis, gemeenschap en leven
- zich inleven in de paden die anderen volgen.

6.3 Liturgische viering

- in het ceremoniële werk vanuit een eigen actieve spirituele houding functioneren. De cursist beschikt over christelijke, esoterische, mystieke en praktische kennis en vaardigheden over de achtergronden van de rituelen en zijn/haar eigen plaats daarin.
- (C) liturgisch handelen als diaken en priester.

6.4 Gemeenschap

- bijdragen aan gemeenschapsvorming
- (C) groepsactiviteiten opzetten en leiden
- (C) de VKK vertegenwoordigen in de samenleving.

6.5 Leven

- bijdragen aan pastoraal werk
- (C) inzichten toepassen vanuit verschillende psychologische benaderingen
- (C) anderen helpen en begeleiden d.m.v. een helpend gesprek waarbij hij/zij vaardigheden kan toepassen.

7 Studieprogramma

Hieronder volgt een overzicht van alle onderwerpen die tijdens de studie behandeld worden. De uitwerking van de onderwerpen staat in het Studieprogramma. Het Studieprogramma bevat weer verdere links naar studiemateriaal.

Tussen haakjes staan onderdelen die nog moeten worden ingevuld.

Aandachtsgebied	Module
Overzicht	
VKK specifiek	Introductie tot de Opleiding van de VKK
	Introductie tot innerlijke wegen, basisbegrippen
	Studiehulpen
Wijsheid/kennis	
Algemeen	Godsdienstwetenschap
	Godsdienstfilosofie
	Christendom: De Bijbel, met interpretaties
	Christendom: andere bronnen, met interpretaties
	Christendom: geschiedenis
	Christendom: theologie
VKK specifiek	Gnosis en Hermetica
	Esoterische filosofie
	Esoterie in de Bijbel
	VK leer, zoals in de onlinecursus
	VKK: geschiedenis en organisatiestructuur
	VKK: beeldtaal en symboliek
Training	Argumentatie
Innerlijke	

beleving	
Algemeen	Psychologie
	Parapsychologie
	Ontwikkelingspsychologie
	Godsdienstpsychologie
	Mystiek
VKK specifiek	Mysteriën en symboliek
	Chakra's en Kundalini, ook in het Christendom
	Het kerkelijk jaar als inwijdingsweg
	Onze innerlijke weg, de voorwaarden tot inwijding
Training	Innerlijke Wegen, Vormen van Spiritualiteit
Liturgie	
Algemeen	(Geschiedenis van de liturgie)
VKK specifiek	Liturgie, VK-benaderingen van de H. Mis
	De wijdingen
Training	Liturgisch handelen, achtergronden, intenties
	Overweging en presentatie
	Muziekkennis
	Stemvorming, zang
Gemeenschap	
Training	Gemeenschapsvorming
Leven	
Algemeen	(De Fasen van het leven)
VKK specifiek	Esoterische genezing
	(Vrouwelijk aspect, Godinnen, levende Wijsheid)
	(Engelen, deva's, hiërarchieën)
Training	Doop, huwelijk en uitvaart
	Pastoraal werk
	Pastorale gespreksvoering

8 Wijdingenbeleid

De regionaris besluit tot het verlenen van wijdingen. Hij raadpleegt daartoe de Raad van de Opleiding. Er gelden de volgende richtlijnen.

Lagere wijdingen tot en met de wijding van acoliet kunnen worden verleend aan hen die met goed resultaat groep B volgen. Hierbij wordt gekeken naar de tussentijdse studieresultaten alsmede inzet, ijver, trouw en betrokkenheid en geschiktheid voor wijdingen.

De wijdingen van subdiaken, diaken en priester kunnen worden verleend aan personen die hiertoe door geschiktheid, inzet, trouw en betrokkenheid in aanmerking komen. Zij moeten met goed gevolg groep C volgen of gevolgd hebben.

Men kan nimmer aanspraak maken op een wijding.

9 Faciliteiten

9.1 Bibliotheek

Gebruik wordt gemaakt van de bibliotheek van het Internationaal Theosofisch Centrum, waarin ook de boeken van het VKIE zijn opgenomen. Boeken kunnen worden uitgeleend en geretourneerd tijdens de middagpauze van de studieweekends.

9.2 Email en Website

Veel van de communicatie verloopt per e-mail. Het is voor de cursisten daarom noodzakelijk om over e-mail te beschikken.

De interne website van de VKK-NL <https://intern.vkk.nl> wordt ook gebruikt ten behoeve van de Opleiding, o.a. voor actuele versies van:

- de studiegids en het studieprogramma
- de aanbevolen literatuur
- ander studiemateriaal
- het rooster
- mededelingen van de docenten (deze worden ook per e-mail verstuurd).

De coördinator geeft toegang tot de interne website.

10 Kosten

Voor groep A: zie de beschrijving aldaar. Deelname aan groep B of C kost € 80,- per jaar. In bijzondere gevallen kan korting worden gegeven. Zangtraining wordt voor ¾ vergoed. Boeken dienen zelf aangeschaft te worden of te worden geleend uit bibliotheken. De overnachtingkosten tijdens de studieweekends worden gesubsidieerd door het Centraal Kerkbestuur. In principe is de subsidieduur 3 jaar per groep, waarbij rekening is gehouden met absenties. De regionaris kan, op goede gronden, een uitzondering maken wanneer dit in het belang is van de kerkprovincie.

11 Inlichtingen en aanmeldingen

Voor groep A: zie de beschrijving aldaar.

Voor de groepen B en C: inlichtingen bij de coördinator, de eigen EA en de andere leden van de RvO (zie onder). Aanmelding bij de coördinator. Vermeldt bij de aanmelding s.v.p. het volgende:

- naam-adres-woonplaats-email-tel.nr.
- kerkgemeente
- laatst ontvangen wijding
- voor welke groep meldt u zich aan: B of C
- aan welke activiteiten tijdens een studieweekend wilt u het komende jaar deelnemen
- waarom u aan de opleiding wilt deelnemen.

Na aanmelding kunt u een intakeformulier invullen. Daarna wordt contact opgenomen voor het houden van een intakegesprek (zie aldaar).

12 Leden van de RvO

De Raad voor de Opleiding (RvO) geeft vorm aan het Vrij Katholiek Instituut voor Educatie van de VKK in Nederland (VKIE). Hoofd van de VKIE is de Regionaris. De RvO wordt aangestuurd door een coördinator. De leden van de RvO, het hoofd en de coördinator zijn tevens docent. De RvO schakelt eventueel andere docenten in van binnen en buiten de VKK.

Mgr. P.O. Baaij (*hoofd, docent*)
Tel: 06-55175747 en 036-5333025
Email: regionaris@vkk.nl

Mgr. G.J. van der Steen (*coördinator, docent*)
Tel: 06-54774547
Email: vkie@vkk.nl

Pr. C. de Moraaz Imans (*docent*)
Tel: 06-54248635 en 077-8515546
Email: moraaz44@gmail.com

Mgr. P. van Gessel (*docent*)
Tel: 06-29429400 en 036-5242845

Email: p.vangessel@telfort.nl